

LECTIA a IV-a

Vestea bună pentru cei păcătoși

VERSETUL-CHEIE

*Isus, când a auzit acest lucru,
le-a zis: „Nu cei sănătoși au
trebuință de doctor, ci cei bolnavi.
Eu am venit să chem la pocăință
nu pe cei neprihăniți,
ci pe cei păcătoși.”*

MARCU 2:17

Text: Marcu 2:13–17

Ideea centrală: Isus Hristos a venit în lume pentru cei păcătoși, nu pentru cei neprihăniți.

Scopul lecției: Să te determine să folosești orice ocazie pentru a spune vestea bună celor pierduți.

Introducere

Ideea că Isus îi alege pe oamenii buni în detrimentul celor răi, este destul de răspândită în rândul oamenilor obișnuiți. Cei mai mulți oameni cred că Isus este mulțumit de ei pentru că sunt oameni buni, și prin urmare ei nu au nevoie de o transformare a vieții lor. Această secțiune din evanghelia după Marcu ne învață că o astfel de înțelegere este greșită. Ceea ce ne dorim este ca toți oamenii să înțeleagă că sunt păcătoși și că au nevoie să se raporteze corect față de chemarea la mântuirea oferită în dar prin credința în Isus Hristos.

Explicații

Isus Hristos a venit pe pământ cu misiunea precisă de a căuta și de a salva pe toți cei ce erau pierduți. El și-a început lucrarea predicând, învățând, vindecând pe oameni și scoțând demoni. Marcu notează că „vestea despre Isus s-a

dus în toate împrejurimile”, ca urmare a eliberării dramatice a îndrăcitului în sinagoga din Capernaum. (Marcu 1:28) Cu cât învăța și vindeca mai mult, cu atât mai mult Isus creștea în popularitate. (Marcu 2:13)

Cu toate acestea, în timp ce poporul îl asculta cu atenție, atmosfera devenea tot mai tensionată datorită împotrivirii fariseilor și cărturarilor. Prin actul vindecării paralticului în fața tuturor, inclusiv a celor care-l criticau, Isus Hristos a dovedit că are puterea să ierte păcatele. (Marcu 2:1–13) Episodul acesta arată caracterul holistic al mântuirii, care presupune nu doar vindecarea fizică, ci și vindecarea spirituală a ființei umane. Acest pasaj este singurul loc din Evangheliile în care iertarea păcatelor este atribuită Fiului Omului. Marcu completează narațiunea cu afirmația din v. 10, pentru a accentua că Isus, ca Fiul al Omului are autoritatea (*exousian*, dreptul și puterea) pe pământ să ierte păcatele: *Dar, ca să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele...* (Marcu 2:10).

În cele două episoade relatate în Marcu 2:13–17, Isus face clar faptul că El nu a venit pe pământ pentru oamenii buni, ci pentru cei răi. Isus a venit pentru cei păcătoși care au nevoie de El ca să le ierte păcatele. În Marcu 2:17 Isus spune pentru a doua oară de ce a venit în lume: *Isus, când a auzit acest lucru, le-a zis: „Nu cei sănătoși au trebuință de doctor, ci cei bolnavi. Eu am venit să chem la pocăință nu pe cei neprihăniți, ci pe cei păcătoși.”* Aceasta era o veste bună pentru oamenii păcătoși și o veste rea pentru *fariseii* care se considerau buni. Potrivit celor mai mulți comentatori termenul *păcătoși* se referă în mod specific la cei ce trăiau în afara normelor religioase și cu totul nepăsători față de disprețul din partea comunității religioase. Dintre toate grupările religioase, fariseii au fost cei mai înverșunați dușmani ai Mântuitorului.

În râvna lor dusă la extremă, ei îl pândeau la fiecare pas să-l prindă încălcând prevederile Legii.

Potrivit cercetătorilor aceasta a fost cea mai numeroasă și mai influentă grupare religioasă din vremea Noului Testament. Numele grupării este derivat din verbul *paraș* care înseamnă *a separa*. Dorința cea mai mare a fariseilor era să trăiască separați de rău. Trăiau după o învățătură plină de restricții și se fereau de la contactul cu *lumea* și cu persoanele sau lucrurile

necurate. Fariseii țineau mortfiș la respectarea formelor și ritualurilor, care le ascundeau trista realitate a goliciunii spirituale interioare. Domnul Isus i-a înfruntat de multe ori în public scoțându-le la iveală superficialitatea, fățărnicia și lipsa de înțelegere a Scripturilor.

1. Isus cheamă la ucenicie un colecător de taxe

În Marcu 2:13–17 este relatată chemarea lui Levi (numit și Matei, cf. 3:18; Matei 9:9) și masa servită de acesta împreună cu păcătoșii și cu Isus. Pentru a rezuma activitatea Domnului Isus, Marcu ne spune că Isus învăța mulțimea care continua să vină la El. Acțiunea se desfășoară la Capernaum, localitate situată pe țărmul Mării Galileii (cf. 1:16, 21). *Isus a ieșit iarăși la mare. Toată mulțimea venea la El; și El învăța pe toți. Când trecea pe acolo, a văzut pe Levi, fiul lui Alfeu, șezând la vamă. Și i-a zis: „Vino după Mine!” Levi s-a sculat și a mers după El.* (vv. 13,14) Capernaum era un punct vamal important pe ruta caravelor care veneau dinspre Damasc spre Marea Mediterană. Chemarea lui Levi are loc într-un moment în care Domnul Isus este din nou înconjurat de mulțimea adunată să-I asculte învățăturile. Chemarea lui este cu atât mai surprinzătoare cu cât colecătorii de taxe (vameșii) se numărau printre cei mai disprețuiți oameni de către evrei, deoarece slujeau interesele romanilor în detrimentul evreilor săraci. Din acest motiv vameșii erau priviți ca colaboratori ai romanilor sau agenți ai aristocrației locale care conlucra cu romanii. Levi era unul dintre vameșii aflați în slujba lui Irod Antipa, stăpânitorul Galileii. Unele taxe mergeau în visteria stăpânirii romane, însă dările și taxele vamale percepute pentru negustorii ce călătoreau pe rutele comerciale din diferitele ținuturi erau reținute la nivel local. Toți vameșii se îmbogățeau din comisioanele și suprataxele percepute sumelor colectate. Fără niciun dubiu se poate afirma că Levi avea o meserie sigură și bănoasă în momentul chemării lui Isus.

Chemarea plină de har a lui Isus îl determină să lase în urmă vechea meserie și să meargă după Mântuitorul. Răspunsul prompt al lui Levi de a-l urma pe Isus este și mai surprinzător. Dintre toți ceilalți ucenici ai lui Isus, el avea probabil cea mai clară idee cu privire la costul uceniciei și cu

toate acestea nu sesizăm niciun moment de ezitare în răspunsul lui la chemarea lui Isus. Expresia „*Vino după mine*” arată tipul de ascultare cerut de Isus, chiar și de la un vameș. *Când trecea pe acolo, a văzut pe Levi, fiul lui Alfeu, șezând la vamă. Și i-a zis: „Vino după Mine!” Levi s-a sculat și a mers după El.* (v. 14) Pentru ceilalți ucenici, care erau pescari, exista oricând posibilitatea întoarcerii la vechea meserie. Pentru Levi nu a mai existat această posibilitate.

În urma deciziei de a-l urma pe Isus, două schimbări majore s-au petrecut în viața lui. În primul rând Isus i-a dat o nouă viață. El nu numai că aparținea unui nou grup, ci aparținea Fiului lui Dumnezeu. Pentru un vameș care era disprețuit de semenii lui, această schimbare era radicală. În al doilea rând, Isus i-a dat un scop nou spre care să-și orienteze aptitudinile. Cea mai importantă aptitudine pe care Levi a luat-o cu el din vechea meserie a fost scrisul. De la început el a fost unul dintre ucenicii care au păstrat o evidență clară a umblării cu Isus. Levi (numit și Matei) s-a dovedit a fi un observator atent al lucrurilor care s-au petrecut în jurul lui. Evanghelia care îi poartă numele este rezultatul muncii lui de scriere. Experiența lui indică faptul că fiecare dintre noi, de la bun început, suntem o lucrare a Domnului în plină desfășurare. Dumnezeu ne înzestreză cu talente și abilități încă de la naștere, astfel încât atunci când I le dedicăm Lui, ele ne învrednicesc în slujire.

Expresia *a mers după El* îl pregătește pe cititor pentru remarcă din v. 15: *mulți vameși și păcătoși au șezut și ei la masă cu El și cu ucenicii Lui; căci erau mulți care mergeau de obicei după El.* Aceasta sugerează faptul că Levi era unul dintre mai mulți vameși și păcătoși care au decis să-l urmeze pe Isus. Odată acceptat de Isus, Levi a încercat imediat să aducă pe alții la Isus. Marcu adaugă un comentariu editorial, menționând că erau mulți cei care mergeau de obicei după Isus. Se pare că la scurt timp după ce Levi și-a părăsit postul de colecător de taxe și a devenit unul dintre ucenicii Domnului, el a dat un ospăț în cinstea lui Isus și a invitat mulți prieteni. De asemenea, Marcu subliniază că la masă cu Isus erau mulți vameși, foști tovarăși de slujbă a lui Levi.

2. Isus stă la masă în compania celor păcătoși

În cultura orientală a lua masa împreună cu cineva consfințează o relație de prietenie. Poate părea ciudat că mulți vameși și păcătoși, oamenii cei mai disprețuiți dintre evrei, stăteau la masă cu Isus. Adevărul este că toți aceștia stăteau cu Isus la masă pentru că au văzut în El un prieten adevărat (Matei 11:19, Luca 7:34), Unul pe care s-au hotărât să-L urmeze. Mântuitorul fără păcat acceptă să stea în compania unui grup de oameni cărora li s-a dus faima că sunt păcătoși. Aceștia erau considerați rebuturile societății, paria în societate.

Oamenii integri nu și-ar fi permis asocierea imaginii cu păcătoșii notorii și nerușinați. A sta cu astfel de oameni la masă însemna să-ți atragi dezaprobarea și disprețul concetățenilor. Întrucât fariseii erau considerați modele de pietate, învățătorii Legii îi puneau pe aceștia în contrast cu vameșii și păcătoșii. În cazul de față, fariseii și cărturarii se așteptau ca Isus, care era un învățător înțelept, să le împărtășească convingerile. Totuși, Isus acceptă asocierea cu astfel de oameni, ca să le poată aduce vestea bună despre dragostea lui Dumnezeu. Pentru că Isus nu le-a împărtășit convingerile, cel mai probabil, la sfârșitul ospățului, când oaspeții plecau, cărturarii și fariseii, neavând curajul să-I reproșeze direct lui Isus, i-au abordat pe ucenicii Lui cu întrebarea: *De ce mănâncă El și bea cu vameșii și păcătoșii?* Faptul că Isus și ucenicii au luat parte la o masă cu vameșii și păcătoșii, masa fiind o expresie a încrederii și părtășiei, i-a ofensat pe cărturari și farisei. Ei l-au criticat pe Isus pentru că nu era un separatist la fel ca și ei și pentru că nu a ținut seama de distincția dintre „cei neprihăniți” (adică ei înșiși) și ceilalți păcătoși.

Isus, care a auzit acest reproș, le-a întors replica folosind o metaforă obișnuită a vremii (comparația dintre învățători și doctori) pentru a accentua scopul misiunii Sale, lucru care Îi justifica comportamentul: *Isus, când a auzit acest lucru, le-a zis: „Nu cei sănătoși au trebuință de doctor, ci cei bolnavi. Eu am venit să chem la pocăință nu pe cei neprihăniți, ci pe cei păcătoși.”* (Marcu 2:17) Expresia *cei neprihăniți* este o aluzie la fariseii care se considerau pe înșiși astfel. Marcu nu caută să dea un răspuns întrebării fariseilor, ci mai degrabă accentuează faptul că prin răspunsul Lui

Domnul Isus a pus capăt rapid acestei controversă. Când Isus se asociază cu cei cu o reputație rea, El face aceasta mai degrabă ca un medic care, fără să se contamineze cu boala pacientului, se apropie de pacient pentru a-l consulta și pentru a-i prescrie tratamentul. Fariseii ar fi trebuit să înțeleagă primii aluzia lui Isus. Ei erau cei care se socoteau sănătoși, iar pe toți ceilalți diferiți de ei îi considerau bolnavi. În acest fragment de text, Domnul Isus face cât se poate de clar faptul că salvarea oferită în dar nu este pentru cei ce se consideră neprihăniți, ci mai degrabă pentru cei nevrednici, care au disperată nevoie de salvare.

Isus Hristos a venit în lume ca să-i salveze pe cei păcătoși, pierduți, înstrăinați, cerșetori, flămânzi și însetați după dreptate. Deși neprihănirea/îndreptățirea de față a fariseilor Îl îndurera, El și-a dorit la fel de mult să-i mântuiască ca și pe vameși și pe păcătoși. Prin aluzia ironică din răspunsul dat, Mântuitorului le-a adresat și lor chemarea Evangheliei. Prin aceasta El le-a comunicat că nu există decât o singură categorie de oameni – *păcătoși* – invitându-i să se plaseze în aceeași categorie cu *vameșii și păcătoșii*. La fel cum l-a chemat pe Matei la ucenicie, Isus ne cheamă să abandonăm modul de viață păcătos și să-L urmăm pe El. Dacă am fost iertați de Isus, suntem noi gata să spunem altora despre El?

Aplicații

1. Isus Hristos a acceptat întotdeauna în prezența Lui oameni care au provenit din toate păturile sociale.
2. Din momentul în care a fost acceptat de Isus ca ucenic al Lui, Matei a căutat imediat să aducă pe alții la Isus.
3. Când Matei a primit o viață nouă, darurile înnăscute, precum atenția la detalii sau înregistrarea evidenței, au fost redirecționate către un nou scop, cel al scrierii Evangheliei care-i poartă numele.
4. Încurajarea celor credincioși în a conștientiza importanța dedicării lui Dumnezeu și a darurilor cu care au fost înzestrați încă de la început.

Întrebări pentru discuții

1. Care sunt categoriile de oameni pe care-i cheamă Isus la ucenicie?
2. La ce îi cheamă Isus pe oamenii păcătoși?
3. Ești tu genul de persoană vrednică de chemarea lui Isus?
4. Cum ai recunoscut tu personal chemarea lui Isus: „Vino după mine”?

autor: conf. univ. dr. Daniel-Marius Mariș, *pastor, Biserica Creștină Baptistă „Golgota” București, rectorul Institutului Teologic Baptist din București*